

Консолидирани финансиски извештаи и Извештај на независниот ревизор

Адинг АД, Скопје и подружници

31 декември 2020

Содржина

	Страна
Извештај на независниот ревизор	1
Консолидиран извештај за финансиската состојба	3
Консолидиран извештај за сеопфатната добивка	4
Консолидиран извештај за промените во капиталот	5
Консолидиран извештај за паричните текови	6
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	7
Прилози	

Извештај на независниот ревизор

До: Раководството и Акционерите на
Матичното друштво Адинг АД, Скопје

Грант Торнтон ДОО

Св. Кирил и Методиј 526-1/20

1000 Скопје

Северна Македонија

Т +389 (0)2 3214 700

Ф +389 (0)2 3214 710

Е Contact@mk.gt.com

Даночен број: 4030003475973

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните консолидирани финансиски извештаи на Друштвото Адинг АД, Скопје („Матичното друштво“) и неговите подружници (во понатамошниот текст заедно како „Групата“), составени од Консолидиран извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2020 година, како и Консолидиран извештај за сеопфатната добивка, Консолидиран извештај за промените во капиталот и Консолидиран извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 4 до 42.

Одговорност на Раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на консолидирани финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали консолидираните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во консолидираните финансиски извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидираните финансиски извештаи на Групата со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Групата. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на консолидираните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Основа за мислење со резерва

- 1 Како што е објавено во Белешка 9.1 кон придружните консолидирани финансиски извештаи, вложувањата на Матичното Друштво во придружените друштва Адинг Схими Парс, Иран и Адинг Хелас АБЕЕ Грција, со состојба на 31 декември 2020 година изнесуваат 18,440 илјади денари и 1,478 илјади денари, соодветно. Овие вложувања се евидентирани по нивната набавна вредност што не е во согласност со прифатената сметководствена политика објавена во Белешката 2.2 кон придружните консолидирани финансиски извештаи. Освен тоа, ние не бевме во состојба, со примена на процедура на независна верификација како и други ревизорски процедури, да стекнеме доволно соодветни ревизорски докази во поткрепа на овие вложувања. Понатаму, нивните евидентирани износи не се усогласени со регистрираните износи според Регистарот на директни инвестиции кои се води при Централниот Регистар на Република Северна Македонија. Соодветно, не бевме во состојба да утврдиме дали некои корекции на погореспоменатите вложувања со состојба на 31 декември 2020 година би биле неопходни.
- 2 Како што е објавено во Белешка 11 кон придружните консолидирани финансиски извештаи, салдото на побарувањата од купувачи со состојба на 31 декември 2020 година вклучува побарувања од домашни и странски купувачи кои се доспеани над една година во износ од 65,940 илјади денари. Група не направи проценка на ризикот од ненаплатливост ниту има признаено резервација од нивно обезвреднување, согласно прифатената сметководствена политика објавена во Белешка 2.14 кон овие консолидирани финансиски извештаи. Поради природата на расположливите податоци и информации, ние не бевме во состојба да направиме таква сопствена проценка и да утврдиме дали е потребна резервација од обезвреднување на погореспоменатите побарувања со состојба на 31 декември 2020 година.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за можниот ефект од прашањата на кои се укажува во пасусот „Основата за мислење со резерва“, консолидираните финансиски извештаи ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Групата на ден 31 декември 2020 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

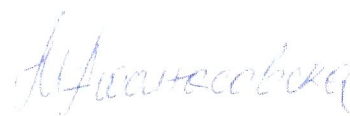
Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Матичното Друштво е исто така одговорно за изготвување на консолидираниот годишен извештај за работењето на Групата за 2020 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на консолидираниот годишен извештај, со историските финансиски информации објавени во консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групата со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Според нашето мислење, историските финансиски информации објавени во консолидираниот годишен извештај за работењето на Групата Адинг АД, Скопје и подружници за 2020 година, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групата со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020.

Марјан Андонов
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје

Маја Атанасовска
Овластен ревизор

Скопје, 19 март 2021 година

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСП“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Грант Торнтон ДОО е фирма членка на Grant Thornton International Ltd (GTIL). GTIL и фирмите членки не се во партнерство на светско ниво. GTIL и секоја фирма членка на GTIL претставува посебен правен субјект. Услугите се обезбедуваат од страна на самите фирми членки. GTIL не обезбедува услуги на клиентите. GTIL и нејзините фирми членки не се агенти на, и не се обврзани едни кон други и не се одговорни за делата или пропустите на други фирми членки.

Консолидиран извештај за финансиската состојба

	Бел.	31 декември 2020 000 МКД	31 декември 2019 000 МКД
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	231,358	220,393
Нематеријални средства	6	-	713
Вложувања во недвижности за изнајмување	7	16,248	16,647
Вложувања			
- Вложувања во придружени друштва	9.1	29,794	29,646
- Финансиски средства расположливи за продажба	9.2	812	855
		278,212	268,254
Тековни средства			
Финансиски побарувања	10	536	2,419
Побарувања за данок на добивка		702	1,003
Побарувања од купувачи и останати побарувања	11	164,886	173,865
Залихи	12	116,149	72,500
Парични средства и еквиваленти	13	16,944	6,131
		299,217	255,918
Нетековни средства наменети за продажба	14	1,763	1,763
Вкупно средства		579,192	525,935
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал			
Акционерски капитал	15	178,177	179,413
Резерви		56,411	55,620
Нераспределена добивка		176,083	121,367
Вкупно капитал		410,671	356,400
Обврски			
Нетековни обврски			
Позајмици	16	37,241	37,957
		37,241	37,957
Тековни обврски			
Тековна доспеаност на долгорочни позајмици	16	66,441	58,277
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	17	61,674	72,526
Обврски за данок на добивка		3,165	775
		131,280	131,578
Вкупно обврски		168,521	169,535
Вкупно капитал и обврски		579,192	525,935

Овие консолидирани финансиски извештаи се одобрени од Раководството на Матичното Друштво на ден 23 февруари 2021 година и се потпишани во негово име од:

Г-дин Благоја Дончев
Претседател на Управен Одбор

Г-ѓа Јелена Гаца
Раководител на Финансии

Придружните белешки се составен дел на консолидираните финансиски извештаи

Консолидиран извештај за сеопфатната добивка

	Бел.	Година што завршува на 31 декември 2020 000 МКД	2019 000 МКД
Приходи од продажба	18	502,316	418,600
Останати деловни приходи	19	7,925	11,500
Промена на залихите на готови производи		(2,139)	4,721
Материјали, услуги и набавна вредност на продадени стоки	20	(287,110)	(247,188)
Трошоци за користи на вработените	21	(79,891)	(72,402)
Депрецијација и амортизација	5,6,7	(17,266)	(13,415)
Останати деловни трошоци	22	(48,350)	(55,355)
Добивка од деловни активности		75,485	46,461
Финансиски приходи	23	473	691
Финансиски (расходи)	23	(4,089)	(4,977)
Нето финансиски (расходи)		(3,616)	(4,286)
Учество во добивката на придружените друштва	9.1	148	190
Добивка пред оданочување		72,017	42,365
Данок на добивка	24	(6,460)	(4,414)
Добивка за годината		65,557	37,951
Останата сеопфатна добивка:			
Вреднување на обј.вр. на фин.средства расположливи		(43)	4
Ефект од преведување на странски валути		807	5,167
Вкупна сеопфатна добивка за годината		66,321	43,122
Добивка за годината расположлива за акционерите		65,557	37,951
Вкупна сеопфатна добивка расположлива за акционерите		66,321	43,122
Заработувачка по акција – основна и разводната (МКД по акција)	25	181	99

Консолидиран извештај за промените во капиталот

	Акционерски капитал			Резерви	Нераспре-делена добивка	Вкупно
	Акции во оптек	Сопствени акции	Премии			
	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД	000 МКД
1 јануари 2020	203,382	(21,289)	(2,680)	55,620	121,367	356,400
Распоред на нераспределена добивка за дивиденди (Бел.15)	-	-	-	-	(10,683)	(10,683)
Распоред во резерви	-	-	-	27	(27)	-
Откуп на сопствени акции	-	(1,102)	(134)	-	-	(1,236)
Трансакции со сопствениците	-	(1,102)	(134)	27	(10,710)	(11,919)
Корекции (Бел.15)	-	-	-	-	(131)	(131)
Добивка за годината	-	-	-	-	65,557	65,557
<i>Останата сеопфатна добивка:</i>						
Вреднување на вложувања (Бел. 9.2, 15)	-	-	-	(43)	-	(43)
Преведување на странско работење	-	-	-	807	-	807
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	764	65,557	66,321
31 декември 2020 година	203,382	(22,391)	(2,814)	56,411	176,083	410,671
1 јануари 2019	203,382	(18,940)	(2,268)	50,423	97,712	330,309
Распоред на нераспределена добивка за дивиденди (Бел.15)	-	-	-	-	(10,823)	(10,823)
Распоред во резерви	-	-	-	26	(26)	-
Откуп на сопствени акции	-	(2,349)	(412)	-	-	(2,761)
Трансакции со сопствениците	-	(2,349)	(412)	26	(10,849)	(13,584)
Корекции (Бел.15)	-	-	-	-	(3,447)	(3,447)
Добивка за годината	-	-	-	-	37,951	37,951
<i>Останата сеопфатна добивка:</i>						
Вреднување на вложувања (Бел. 9.2, 15)	-	-	-	4	-	4
Преведување на странско работење	-	-	-	5,167	-	5,167
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	5,171	37,951	43,122
31 декември 2019 година	203,382	(21,289)	(2,680)	55,620	121,367	356,400

Консолидиран извештај за паричните текови

	Бел.	Година што завршува на 31 декември
		2020 000 МКД
		2019 000 МКД
Оперативни активности		
Добивка пред оданочување		72,017
Коригирано за:		42,365
Депрецијација и амортизација	5,6,7	17,266
Нето расходи / (приходи) од камати	23	3,812
Учество во нето средствата на придружените друштва	9.1	(148)
Отпис и резервирање поради обез. на побарувања од купувачи и позајмици	10,11	19,789
Отпис на побарување од вработени	22	-
Нето сметк. вредност на продадена опрема	22	183
Нето сметк. вредност на продадени влож. во недвижности	22	-
Приходи од продажба на опрема	19	(697)
Приходи од продажба на влож. во недвижности	19	-
Кусоци	22	248
Отпис на обврски и вишоци по попис	19	-
		112,470
Промени во оперативните средства и обврски		
Побарувања од купувачи и останати побарувања		(9,168)
Залихи		(43,897)
Обврски спрема добавувачи и останати обврски		(9,397)
		50,008
Платени камати		(3,888)
Платен данок од добивка		(3,900)
Нето паричен тек од оперативни активности		42,220
Инвестициони активности		
Набавка на недвижности, постројки и опрема и вложувања во недвижности		(27,302)
Прилив од продадена опрема		697
Прилив од продадени вложувања во недвижности		-
Прилив/(Одлив) од дадени кредити		52
Прилив по камати		76
Нето паричен тек искористен за инвестициони активности		(26,477)
Финансиски активности		
Прилив по кредити		139,485
(Отплата) на кредити		(132,037)
Откуп на сопствени акции		(1,236)
Исплата на дивиденди		(11,949)
Нето паричен тек искористен за финансиски активности		(5,737)
Нето промена на паричните средства		10,006
Парични средства и еквиваленти на почетокот		6,131
Преведување на странски валути		807
Парични средства и еквиваленти на крајот	13	16,944
		6,131

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи

1 Општи податоци

Адинг АД, Скопје („Матичното Друштво“) и неговите подружници (понатаму заедно како Групата) се занимава со производство и пласман на широка палета адитиви и други хемиски материјали, претежно за потребите на градежната индустрија, како и со проектирање, инженеринг и трговија. Групата ги извршува деловните активности на територијата на Република Северна Македонија како и на надворешните пазари, главно во нејзиното соседство (Република Бугарија – земја членка на Европската Унија и Република Србија).

Матичното Друштво – Адинг АД, Скопје е акционерско друштво основано во Република Северна Македонија. Друштвото е регистрирано, согласно одредбите на Законот за Трговските Друштва, кај Основниот Суд Скопје и во Скопје, под рег.бр. 14605/95 од 14.03.1996 година. Седиштето на Друштвото е лоцирано на следната адреса: Скопје, Новоселски Пат бр. 11 (1409).

Подружницата Инвест А Дооел Скопје поседува:

- Лиценца Б за изведувач на градби од втора категорија од Министерство за транспорт и врски со број н.031/Б од 11 февруари 2010 година и е со важност до 11 февруари 2017 година и продолжена со број И.031/Б од 12 февруари 2017 до 12 февруари 2024 година.

Подружницата Биро Проект Дооел Скопје поседува:

- Лиценца А за проектирање на градби од прва категорија од Министерство за транспорт и врски со број П.106/а од 09 јули 2016 година и е со важност до 09 јули 2023 година; и
- Лиценца за вршење на работи на проценка од областа на недвижен имот од Министерство за транспорт и врски со број 0097-Н од 24.03.2013 година со неограничена важност.

Консолидираните финансиски извештаи на Групата ги вклучуваат финансиските извештаи на Матичното Друштво и неговите подружници кои се под негова контрола. Контролата на Матичното Друштво врз неговите подружници се остварува преку способноста Матичното Друштво да управува со финансиските и деловните политики на подружниците, како и да ги користи придобивките од нивните активности.

Општи податоци (продолжува)

Следната табела ги прикажува консолидираните подружници и учеството на Матичното Друштво во нивниот капитал со состојба на датумот на консолидираниот извештај за финансиска состојба:

			(000 мкд)	
			2020	2019
	%	Дејност		
БЦА, дооел, Скопје, РСМ	100.00	П/во, инженеринг и тргов.	9,345	9,345
Инвест А дооел, Скопје, РСМ	100.00	Проектирање и инжен.	192	192
Адинг Бугарија, ЕООД, Р. Бугарија	100.00	Трговија	18,423	18,423
Адинг доо, Белград, Р. Србија	100.00	Трговија	614	614
Биро Проект дооел, Скопје, РСМ	100.00	Проектирање	15,724	15,724
			44,298	44,298

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие консолидирани финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основи за подготовка

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва ("Службен весник на РМ" бр. 28/2004 ... 290/2020) и Правилникот за водење сметководство ("Службен весник на РМ" бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Консолидираните финансиски извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени и објавени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Групата да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за консолидираните финансиски извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2020 и 2019. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие консолидирани финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, која е презентациска и функционална валута, освен доколку не е поинаку наведено.

2.2 Претпоставка за неограничен континуитет во деловното работење

Овие консолидирани финансиски извештаи се подготвени врз основа за претпоставката за неограничен континуитет што подразбира реализација на средствата и обврските во нормалниот тек на работењето.

Во врска со пандемијата на Коронавирусот COVID – 19, веднаш по нејзината појава во почетокот на 2020 година, а особено по прогласувањето на вонредна состојба на 11 март 2020 година, Групата ги презеде сите пропишани мерки од законодавните институции и без отстапки постапуваше по истите. Веднаш беше формиран кризен штаб на интерно ниво, кој континуирано на дневна основа ги следеше и се уште ги следи промените и се донесуваат мерки согласно истите. Раководството на Групата и понатаму внимателно ги планира сите деловни активности со цел непречено работење на Групата и сервисирање на обврските. Пандемијата не предизвика застој или прекин во работењето на Групата во текот на 2020 година. Групата бележи пораст на приходите од редовното работење, пораст на трошоците од работењето, како и пораст на нето добивката. Како што е детално наведено во Белешка 16 кон придружните консолидирани финансиски извештаи, Матичното Друштво искористи една од мерките за ублажување на последиците од пандемијата донесени од страна на Владата на Република Северна Македонија, односно искористи грејс период за отплата на 6 (шест) месечни главници во периодот април – септември 2020 за позајмиците во една домашна финансиска институција. Понатаму, вработените во подружницата Адинг доо Белград, примја помош од Владата на Република Србија за месеците март, април, мај, јули и август 2020 година во вкупен износ од 330 илјади денари.

Раководството на Групата направи целосна проценка на влијанието на КОВИД-19 врз подготовката и презентацијата на овие посебни финансиски извештаи, земајќи ги во предвид следниве фактори: тековна и очекувана профитабилност, можност за продолжување со обезбедување услуги и обезвреднување на средствата. Овие фактори не укажуваат на постоење на материјална несигурност што може да предизвика значителен сомнеж во можноста на Групата да продолжи како неограничен континуитет. Раководството на Друштвото смета дека примената на претпоставката на континуитет е соодветна.

2.3 Консолидација

Подружници

Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните финансиски извештаи од датумот на пренесување на контролата до датумот на престанокот на истата. Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вишокот на трошокот на стекнувањето над неговата објективна вредност претставува гудвил. Интеркомпаниските трансакции, салда и нереализирани добивки од трансакциите помеѓу деловните субјекти се елиминирани. Нереализираните загуби се елиминирани исто така, освен во случај кога трошокот не може да биде надоместен.

Придружени друштва

Придружени друштва се субјекти врз кои Матичното Друштво има значително влијание, но не ги контролира истите. Постоењето на значително влијание се утврдува преку следното: застапеност во одборот на директори, учество во процесот на креирање политики и донесување на одлуки, материјални трансакции, меѓусебна размена на раководен персонал и обезбедување на суштински технички информации, и каде учеството во капиталот се движи помеѓу 20 и 50% од гласачките права. Вложувањата во придружените друштва се евидентирани според методот на главнина. Нереализираните добивки или загуби од трансакциите помеѓу Групата и придружените друштва се елиминирани согласно обемот на учеството на Групата во овие ентитети. При елиминирање на нереализираните загуби, средствата се тестираат за загуби поради обезвреднување.

2.4 Деловни комбинации

Групата го применува методот на стекнување во сметководството за деловни комбинации. Пренесениот надомест, од страна на Групата за да стекне контрола на подружница, се пресметува како збир од објективни вредности на пренесените средства, настанатите обврски и сопственичките учества од страна на Групата на датумот на стекнување, кои вклучуваат објективна вредност на средство или обврска кои произлегуваат од превземениот ангажман на надомест. Трошоците за стекнување се признаваат во периодот кога настанале.

Групата признава стекнати средства кои можат да се идентификуваат и потенцијални обврски во деловната комбинација, без оглед на тоа дали тие биле претходно признаени во финансиските извештаи на стекнувачот пред периодот на стекнување. Стекнатите средства и потенцијалните обврски обично се мерат по објективна вредност на датумот на стекнување.

Гудвилот се евидентира по одделното признавање на нематеријалните средства кои може да се идентификуваат. Гудвилот се пресметува како вишок над збирот на а) објективната вредност на пренесениот надомест, б) признатиот износ на неконтролираното учество на стекнувачот и в) објективната вредност на сите постоечки сопственички учества на стекнувачот на датумот на стекнување, над објективни вредности на нето средствата кои може да се идентификуваат на датумот на стекнување. Доколку објективните вредности на нето средствата кои може да се идентификуваат го надминуваат погоре пресметаниот збир, вишокот износ (т.е. добивка направена при поволна набавка) претставува добивка од поволна набавка. Пред признавање на добивка од поволна набавка, стекнувачот треба повторно да процени дали правилно ги идентификувал сите стекнати средства, превземени обврски како и било кои дополнително утврдени средства или обврски идентификувани во текот на процесот на ревидирање, како и на процедурите кои се користени при мерење на износите кои треба да бидат признаени на датумот на стекнување. Добивката треба да му биде припишана на стекнувачот.

2.5 Известување по сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти.

2.6 Трансакции во странски валути

Функционална и презентациона валута

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари („Денари“) по средниот курс на Народната Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Консолидираниот извештај за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување.

Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на консолидираниот извештај за финансиска состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2020	31 декември 2019
1 УСД	61.6940 денари	54.9518 денари
1 ЕУР	50.2353 денари	61.4856 денари

Трансакции во странски валути (продолжува)

Членки на групата

Приходите и расходите и позициите на финансиската состојба на сите членки на Групата чија функционална валута е различна од валутата на презентација се преведени во презентациската валута како што следи:

- Средствата и обврските се пресметани според средниот курс на датумот на консолидираниот извештај на финансиската состојба,
- Приходите и расходите се преведени со употреба на просечниот курс за периодот на известување (освен ако просечниот курс не претставува разумна основа за изразување на кумулативниот ефект на курсевите на денот на трансакцијата, во кој случај е користен курсот на трансакцијата), и
- Курсните разлики произлезени од погоренаведеното се прикажани како посебна ставка во останатата сеопфатна добивка.

2.7 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна вредност или по претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради обезвреднување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2003 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите, постројките и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Групата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Проценетиот век на употреба на ставките на недвижностите и опремата, е како што следи:

Згради	40 години
Погонска опрема	10 години
Останата опрема и моторни возила	4-5 години

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Резидуалните вредности како и векот на употреба на средствата се проверуваат и доколку е потребно се коригираат, на секој датум на консолидираниот извештај за финансиска состојба. Евидентираната вредност на средствата се намалува веднаш до нивната надоместлива вредност во случај кога евидентираната вредност ја надминува надоместливата вредност (Белешка 2.10).

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања или ставање вон употреба се одредуваат по пат на споредба на приливите од отуѓување со евидентираниот износ и се евидентираат во консолидираниот извештај за сеопфатна добивка како деловни приходи.

2.8 Вложувања во недвижности за изнајмување

Недвижностите, сопственост на Групата, кои се чуваат, пред се, со цел остварување приход од нивно изнајмување, наместо за употреба во редовниот тек на деловните активности, за административни потреби или за нивна продажба, се признаени како вложувања во недвижности за изнајмување.

Недвижностите за изнајмување, кои се состојат од деловен простор, се евидентирани според нивната набавна вредност, намалена за соодветната исправка на вредноста и евентуалното резервирање поради обезвреднување.

Депрецијацијата на ставките на овие недвижности се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба како што е обелоденето во Белешка 2.7.

2.9 Нематеријални средства

Нематеријалните средства стекнати од страна на Групата, со ограничен век на употреба, се евидентирани според нивната набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби од обезвреднување, доколку постојат.

Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Групата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите останати трошоци се признаваат во добивки или загуби во периодот кога настануваат.

Амортизацијата на нематеријалните средства се пресметува пропорционално во период од пет години. Резидуалните вредности на нематеријалните средства и проценетиот век на употреба се прегледуваат на секој датум на известување.

2.10 Обезвреднување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, нематеријалните средства и вложувањата во недвижности за изнајмување со дефиниран век на употреба, се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираниот износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од обезвреднување во консолидираниот извештај за сеопфатна добивка. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

Обезвреднување на нефинансиски средства (продолжува)

Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа невозможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.11 Нетековни средства наменети за продажба

Нетековните средства се класифицирани како средства кои се чуваат за продажба кога нивниот евидентиран износ треба да се надомести првенствено преку продажна трансакција, а се смета дека постои голема веројатност за продажбата да се оствари. Тие се евидентирани по понискиот од евидентираните износ и објективната вредност, намалено за трошоците за продажба, доколку нивниот евидентиран износ се надомести пред се преку продажната трансакција наместо преку нивна континуирана употреба.

2.12 Финансиски средства

Групата ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства кои се чуваат до доспевање, кредити и побарувања и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Групата нема класифицирано средства во оваа категорија на датумот на консолидираниот извештај за финансиската состојба.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Групата има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2020 година Групата нема класифицирано средства во оваа категорија на датумот на консолидираниот извештај за финансиската состојба.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на известување. Кредитите и побарувањата на Групата на датумот на известување се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања, дадени позајмици како и парични средства и парични еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на консолидираниот извештај за финансиската состојба. Финансиските средства на Групата на датумот на консолидираниот извештај за финансиската состојба се состојат од вложувања во акции во домашни финансиски институции.

Финансиски средства (продолжува)

Признавање и мерење на финансиски средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата – датумот на кој што Групата има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Групата ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка како останати нето добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди од финансиските средства преку добивки и загуби се признаваат во консолидираниот извештај за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Групата има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во останатата сеопфатна добивка се вклучува во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во консолидираниот извештај за сеопфатна добивка како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во консолидираниот извештај за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Групата има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Обезвреднување на финансиски средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на консолидираниот извештај за финансиска состојба, Групата проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради обезвреднување се евидентира само ако постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Финансиски средства (продолжува)

Како докази за обезвреднување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради обезвреднување претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува и износот на загубата истовремено се признава во консолидираниот извештај на сеопфатна добивка. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од обезвреднување. На пример, Групата може да го измери обезвреднувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на обезвреднувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на обезвреднувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во консолидираниот извештај на сеопфатна добивка.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на консолидираниот извештај за финансиска состојба, Групата проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Групата ги користи критериумите наведени во потточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради обезвреднување претходно признаена во консолидираниот извештај за финансиската состојба, се отстранува од капиталот и се признава во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка. Загубите поради обезвреднување признаени во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка за вложувањата во инструменти на капиталот не се коригираат преку консолидираниот извештај за сеопфатната добивка.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на обезвреднувањето во добивките или загубите, претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во консолидираниот извештај на сеопфатна добивка.

2.13 Залихи

Залихите се евидентирани по пониската помеѓу набавната вредност односно цената на чинење и нето продажната вредност. Нето продажната вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за комплетирање, маркетинг и дистрибуција. Цената на чинење на залихите ги вклучува трошоците на директните материјали, директната работна сила, останатите директни трошоци и поврзани на нив општи производни трошоци.

2.14 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради обезвреднување. Резервирање поради обезвреднување се признава кога постои објективен доказ дека Групата нема да може да ги наплати сите доспееани побарувања постари од една година.

Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање повеќе од една година претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за обезвреднување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентирираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

Евидентирираниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби преку сметка за резервирање поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековниот консолидиран извештај за сеопфатната добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка.

2.15 Пребивање на финасиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во консолидираниот извештај за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.16 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци.

2.17 Капитал, резерви и акумулирани добивки

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани во капиталот како намалување на приливите.

Капитал, резерви и акумулирани добивки (продолжува)

Сопствени акции

Кога Групата откупува свој акционерски капитал, платените надоместоци, вклучувајќи ги надворешните трошоци кои се директно поврзани, се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надоместоци се евидентирани во акционерскиот капитал.

Резерви

Резервите, кои се состојат од законски и други слободни резерви (за реинвестирана добивка и резерви за сопствени акции) се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Групата.

Нераспределена добивка

Нераспределената добивка ги вклучува задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.18 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Групата се категоризирани во категоријата финансиски обврски по амортизациона набавна вредност и се состојат од позајмици обврски кон добавувачи и останати обврски.

Обврски спрема добавувачи

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето.

Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Групата има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на консолидираниот извештај за финансиската состојба.

2.19 Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања доколку постојат, стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства да се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивките или загубите во периодот во кој настанале.

2.20 Наем

Групата признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Групата како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Групата суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Наем плаќањата се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Групата ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот. Групата нема класифицирани средства во оваа категорија.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопропорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

Групата како закуподавач

Наемот каде Групата како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во консолидираниот извештај за финансиска состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кој се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.21 Тековен и одложен данок на добивка

Данокот на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во консолидираниот извештај за сеопфатна добивка, коригирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели,

Тековен и одложен данок на добивка (продолжува)

даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Даночните обврзници кои ќе вршат исплати од нераспределените добивки остварени во периодот од 2009 до 2013 година за дивиденди и други распределби од добивката имаат обврска да пресметаат и платат данок на добивка.

Одложен данок на добивка

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, Групата нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.22 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Групата има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Групата признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Групата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Групата, согласно соодветните законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ еднаков на двомесечна просечна плата. Групата нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за консолидираните финансиски извештаи.

2.23 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

-Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и

Данок на додадена вредност (продолжува)

-Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во консолидираниот извештај за финансиската состојба.

2.24 Резервирања

Резервирање се признава кога Групата има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на консолидираниот извештај за финансиска состојба и се коригираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

2.25 Признавање на приходите и расходите

Приходите се состојат од приходи од продадени производи и трговски стоки и извршени услуги. Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и трговски стоки и обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти.

Приходите се признаваат кога износот на приходот може веродостојно да се измери, постои веројатност за прилив на идни економски користи поврзани со трансакцијата, настанатите трошоци или трошоците кои ќе настанат можат веродостојно да се измерат и кога критериумите за признавање на секоја поделна категорија на приходи се задоволени.

Приходите се признаени како што следи:

Приходи од продажба на производи и стоки – градежни материјали

Приходот од продажба на производи и стоки се признава во моментот на испорака до корисникот, кога корисникот ги прифаќа стоките, а наплатливоста на поврзаните побарувања е разумно обезбедена.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Донации

Приходите од донации почетно се признаваат како одложени приходи кога постои разумна сигурност дека тие ќе бидат примени и дека Групата ќе ги исполни условите поврзани со давањето на донацијата. Донациите кои претставуваат надомест на трошоци кои ги направило Групата се признаваат во добивките или загубите на систематска основа во периодот во кој трошоците се признаени.

Признавање на приходите и расходите (продолжува)

Донациите кои претставуваат надомест за набавна вредност на средства на Групата се признаваат во добивките или загубите на систематска основа пропорционално распоредени низ животниот век на средството.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Групата учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Групата ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.26 Договори за изградба

Кога резултатот од договорот за изградба може веродостојно да се измери, приходите и трошоците се признаваат според степенот на комплетирање на договорените активности на датумот на консолидираниот извештај за финансиска состојба, измерен врз основа на проверка на извршената работа. Кога резултатот од договорот за изградба не може веродостојно да се измери, приходот од договорот за изградба се признава во висина на фактички настанатите трошоци, за кои постои веројатност дека ќе бидат надоместени. Трошоците од договорот за изградба се признаваат во моментот на нивното настанување. Кога е веројатно дека вкупните трошоци по договорот ќе ги надминат вкупните приходи, очекуваните загуби се признаваат веднаш на товар на тековната добивка.

2.27 Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на акционерите на Групата е евидентирана како обврска во консолидираните финансиски извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Групата.

2.28 Грешки

Грешките може да произлезат во однос на признавањето, мерењето, презентацијата и обелоденувањето на елементите од финансиските извештаи. Групата ги коригира материјалните грешки од претходниот период ретроактивно, во првиот сет на финансиски извештаи кои се одобрени за издавање откако тие ќе бидат откриени со повторно прикажување на споредбените износи за претходниот презентирани период во кој настанала грешката.

2.29 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во консолидираните финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во консолидираните финансиски извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на консолидираниот извештај за финансиска состојба и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.30 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Групата со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.31 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на консолидираниот извештај за финансиска состојба (настани за кои може да се врши коригирање) се рефлектирани во консолидираните финансиски извештаи. Настаните по датумот на известување за кои не може да се врши коригирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Групата се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Групата се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Групата.

Управувањето со ризици на Групата го врши Раководството на Матичното друштво врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитен ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2 Пазарни ризици

Ризик од курсни разлики

Групата има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути. Групата не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството врши непосредна секојдневна контрола врз нето позицијата на Групата за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Групата деноминирани во странски валути е како што следи:

		2020 000 МКД	2019 000 МКД
Средства			
Парични средства и еквиваленти	ЕУР	8,353	45
Парични средства и еквиваленти	РСД	1,714	443
Парични средства и еквиваленти	БГЛ	745	545
Финансиски побарувања	ЕУР	215	1,844
Странски купувачи	ЕУР	38,174	38,506
Странски купувачи	УСД	-	1,260
Странски купувачи	РСД	11,317	14,595
Странски купувачи	БГЛ	11,750	10,023
		72,268	67,261
Обврски			
Странски добавувачи	ЕУР	10,216	27,282
Кредити	БГЛ	9,123	6,979
		19,339	34,261

Следната табела ја прикажува осетливоста на Групата на 1% промена на курсот на еврото и 5% промена на курсот на останатите странските валути во однос на Денарот. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на еврото за 1% и 5% за останатите странските валути.

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку Денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на еврото за +/-1% и за останатите странските валути за +/- 5%.

Пазарни ризици (продолжува)
Ризик од курсни разлики (продолжува)

Анализа на сензитивноста на странски валути

					2020
	Нето износи	1%	-1%	5%	-5%
ЕУР	36,526	365	(365)	-	-
РСД	13,031	-	-	652	(652)
БГЛ	3,372	-	-	169	(169)
Добивка/(Загуба)	52,929	365	(365)	821	(821)
					2019
	Нето износи	1%	-1%	5%	-5%
ЕУР	13,113	131	(131)	-	-
РСД	15,038	-	-	752	(752)
УСД	1,260	-	-	63	(63)
БГЛ	3,589	-	-	179	(179)
Добивка/(Загуба)	33,000	131	(131)	994	(994)

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Ризик од каматни стапки претставува ризикот дека објективната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти ќе имаат промени поради промени во вредноста на пазарните каматни стапки. Групата е изложена на ризици поради промени на пазарните каматни стапки најмногу поради долгорочните обврски на Групата по основ на долг со варијабилни каматни стапки. Раководството на Групата е во најголема мера одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Следната табела ја прикажува изложеноста на Групата на ризици од каматни стапки:

	2020 000 МКД	2019 000 МКД
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
Финансиски средства расположливи за продажба	812	855
Финансиски побарувања	536	2,419
Побарувања од купувачи	161,108	167,829
Парични средства и еквиваленти	133	128
<i>Каматносни (фиксна каматна стапка):</i>		
Парични средства и еквиваленти	16,811	6,003
Вкупно	179,400	177,234

	2020 000 МКД	2019 000 МКД
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
Обврски спрема добавувачи	41,349	49,303
<i>Каматносни (со променлива каматна стапка):</i>		
Позајмици	103,682	96,234
Вкупно	145,031	145,537

Пазарни ризици (продолжува)
Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност (продолжува)

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

	Нето износ	2%	2020
Со променлива каматна стапка	(103,682)	(2,074)	-2% 2,074
	Нето износ	2%	2019
Со променлива каматна стапка	(96,234)	(1,925)	-2% 1,925

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

3.3 Кредитен ризик

Групата нема значителна концентрација на кредитен ризик. Групата има политики со цел да обезбеди дека продажбата на производи и услуги се врши на клиенти со соодветна кредитна историја и кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти.

Максималната изложеност на Групата на ризик од кредитирање е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во консолидираниот извештај за финансиска состојба, како што следи:

	2020	2019
Класи на финансиски средства – евидентирана вредност		
Финансиски средства расположливи за продажба	812	855
Финансиски побарувања	536	2,419
Парични средства и еквиваленти	16,944	6,131
Побарувања од купувачи	161,108	167,829
Вкупно	179,400	177,234

Кредитниот ризик за паричните средства и еквиваленти е материјално незначаен затоа што средствата се депонирани во реномирани банки со висок кредитен рејтинг.

Анализата на кредитниот квалитет на портфолиото на побарувањата од купувачи е обелоденета во Белешка 11.

3.4 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Групата, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии. Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Групата.

Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

Ризик од ликвидност (продолжува)

	Тековни до 12 месеци 000 МКД	1 до 5 години 000 МКД	Не тековни Покасно од 5 години 000 МКД	Вкупно 000 МКД
Со состојба на 31 декември 2020				
Позајмици	66,441	37,241	-	103,682
Обврски спрема добавувачи	41,349	-	-	41,349
	107,790	37,241	-	145,031

	Тековни до 12 месеци 000 МКД	1 до 5 години 000 МКД	Не тековни Покасно од 5 години 000 МКД	Вкупно 000 МКД
Со состојба на 31 декември 2019				
Позајмици	58,277	37,957	-	96,234
Обврски спрема добавувачи	49,303	-	-	49,303
	107,580	37,957	-	145,537

Наведените суми го означуваат договорниот ненамален паричен тек кој може да се разликува по евидентираната вредност на расходите на датумот на консолидираниот извештај за финансиска состојба.

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Групата при управување со капиталот се овозможување истата да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да ја одржи или прилагоди структурата на својот капитал, Групата може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Групата се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците со камата, пари и парични еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, резерви и нераспределена добивка. Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по позајмици се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2020	2019
Позајмици	103,682	96,234
Парични средства и еквиваленти	(16,944)	(6,131)
Нето обврски	86,738	90,103
Капитал	410,671	356,400
	0.22	0.25

3.6 Усогласеност со законската регулатива

Во текот на 2020 и 2019 година, Групата е усогласена со законската регулатива применлива за Групата, освен за неорганизирање на Служба за внатрешна ревизија согласно Законот за трговски друштва („Службен весник на РМ“ бр. 28/2004 ... 290/2020) и неорганизирање на Одбор за ревизија согласно Законот за ревизија („Службен весник на РСМ“ бр. 83/18).

3.7 Утврдување на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.7.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Финансиските средства измерени според објективната вредност во консолидираниот извештај за финансиска состојба се прикажуваат во согласност со хиерархијата на објективната вредност која ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства.

Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во консолидираниот извештај за финансиска состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи (во илјади денари):

	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	2020 Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	812	-	-	812
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	2019 Вкупно
Средства				
Финансиски средства расположливи за продажба	855	-	-	855

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од вложувања во хартии од вредност – акции кај домашни некотирани финансиски институции како и вложувања во домашни и странски некотирани друштва. Евидентирани се по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена на датумот на консолидираниот извештај.

3.7.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Споредбата меѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во консолидираниот извештај за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

Утврдување на објективна вредност (продолжува)

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2020	2019	2020	2019
Средства				
Финансиски побарувања	536	2,419	536	2,419
Побарувања од купувачи	161,108	167,829	161,108	167,829
Парични средства и еквиваленти	16,944	6,131	16,944	6,131
Вкупни средства	178,588	176,379	178,588	176,379
Обврски				
Позајмици	103,682	96,234	103,682	96,234
Обврски спрема добавувачи	41,349	49,303	41,349	49,303
Вкупни обврски	145,031	145,537	145,031	145,537

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност поради нивното краткорочно доспевање.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите и обврските по кредити соодветствува на нивната објективна вредност.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Групата, опишани во Белешка 2 кон овие консолидирани финансиски извештаи, од Раководството се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентирани износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Обезвреднување кај нефинансиски средства

Загуби од обезвреднување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Обезвреднување кај финансиски средства

Обезвреднување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Групата пресметува обезвреднување за побарувања од купувачи и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради обезвреднување за побарувањата од купувачи и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради обезвреднувања кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2020 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентирани вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5 и 6. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност, клучни претпоставки кои ги користи Друштвото се проценетите трошоци за продажба и очекуваната продажна цена. Овие претпоставки, Друштвото ги проверува на годишно ниво. Друштвото ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Значајни сметководствени проценки (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоци не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

Влијанието на COVID-19 пандемијата

Како резултат на COVID-19 пандемијата, која имаше влијание на економијата и финансиските пазари, Раководството на Групата изврши дополнителна проценка на соодветноста на сметководствените политики, оценките и претпоставките кои беа користени во текот на 2020 година и нивното влијание врз можното обезвреднување на средствата и финансиската позиција, понатаму паричните текови и резултатот од работењето на Групата. Извршените проценки не укажуваат на постоење материјално значајно влијание врз соодветноста на сметководствените политики, оценките и претпоставките, ниту пак на постоење на индикации за обезвреднување на средствата на Групата.

5 Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште и градежни Објекти	Опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
На 01 јануари 2019 година				
Набавна вредност	302,335	159,023	3,370	464,728
Исправка на вредност	(118,036)	(130,781)	-	(248,817)
Нето евидентирана вредност	184,299	28,242	3,370	215,911
Промени во текот на 2019 година				
Почетна нето евидентирана вредност	184,299	28,242	3,370	215,911
Набавки на недвижности и опрема	5,142	14,365	-	19,507
Корекција на амортизација од претходни години (Белешка 15)	(2,515)	-	-	(2,515)
(Депрецијација) за годината	(5,539)	(6,971)	-	(12,510)
Курсни разлики од преведување	-	-	-	-
Крајна нето евидентирана вредност	181,387	35,636	3,370	220,393
На 31 декември 2019 година				
Набавна вредност	307,477	170,796	3,370	481,643
Исправка на вредност	(126,090)	(135,160)	-	(261,250)
Нето евидентирана вредност	181,387	35,636	3,370	220,393
Промени во текот на 2020 година				
Почетна нето евидентирана вредност	181,387	35,636	3,370	220,393
Набавки	5,590	21,388	-	26,978
Продажби набавна вредност	-	(5,589)	-	(5,589)
Продажби акумулирана депрецијација	-	5,406	-	5,406
(Депрецијација) за годината	(5,839)	(9,991)	-	(15,830)
Курсни разлики од преведување	-	-	-	-
Крајна нето евидентирана вредност	181,138	46,850	3,370	231,358
На 31 декември 2020 година				
Набавна вредност	313,067	186,595	3,370	503,032
Исправка на вредност	(131,929)	(139,745)	-	(271,674)
Нето евидентирана вредност	181,138	46,850	3,370	231,358

Продажби

Во текот на 2020 година, Групата продаде дел од својата опрема чија нето евидентирана вредност изнесува 183 илјади денари (2019: 0 денари) (Белешка 22) и реализираше приходи во износ од 697 илјади денари (2019: 389 илјади денари) (Белешка 19).

Инвестиции во тек

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, компонентите на инвестициите во тек се како што следи:

	2020	2019
Вложувања во:		
-Производен погон во Бугарија	3,370	3,370
	3,370	3,370

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Залог врз недвижностите, постројките и опремата

Со состојба на ден 31 декември 2020 година, Групата има дадено заложни права – хипотеки врз дел од своите недвижности (деловни објекти и земјиште), како гаранција за исполнување на обврските по позајмици (види Белешка 16). Проценетата вредност на овие недвижности, со состојба на датумот на консолидираниот извештај за финансиска состојба, изнесува 3,463,105 Евра (2019 година: 3,463,105 Евра) (види Белешка 27) додека нето евидентираната вредност изнесува 184,760 илјади денари (2019: 183,453 илјади денари).

6 Нематеријални средства

	Набавна вредност	Исправка на вредноста	Нето вредност
Капитализирани трошоци за стекнување на софтвер			
На 01 јануари 2019 година	3,567	(2,068)	1,499
(Амортизација) за годината	-	(117)	(117)
Корекција на амортизација (Бел. 15)	-	(669)	(669)
На 31 декември 2019 година / 01 јануари 2020	3,567	(2,854)	713
(Амортизација) за годината	-	(713)	(713)
На 31 декември 2020 година	3,567	(3,567)	-

7 Вложувања во недвижности за изнајмување

Овие вложувања се состојат од вложувања во деловен простор наменет за издавање под услови на оперативен наем. Усогласувањето на салдото на вложувањата помеѓу двата датума на известување е дадено во табелата во продолжение.

	Набавна вредност	Исправка на вредноста	Нето вредност
На 01 јануари 2019 година	32,509	(12,557)	19,952
Продажби	(3,542)	1,025	(2,517)
(Депрецијација) за годината	-	(788)	(788)
На 31 декември 2019 година / 01 јануари 2020	28,967	(12,320)	16,647
Продажби	324	-	324
(Депрецијација) за годината	-	(723)	(723)
На 31 декември 2020 година	29,291	(13,043)	16,248

Во текот на 2020 година, Групата изврши дополнителни вложувања во износ од 324 илјади денари (2019: продаде недвижност за изнајмување со нето евидентирана вредност од 2,517 илјади денари (Белешка 22) за износ од 3,114 илјади денари (Белешка 19) и изврши отпис на побарувањето од вработени за продажба на недвижниот имот во износ од 1,030 илјади денари (Белешка 22)).

Во текот на 2020 година Групата оствари приход од издавање на деловниот простор под оперативен наем во износ од 3,139 илјади денари (2019: 3,556 илјади денари) (Белешка 19).

Со состојба на 31 декември 2020 година, објективната вредност на вложувањата во недвижности, утврдена од страна на стручни лица вработени во Групата со примена на споредливи пазарни цени на тој датум изнесува 38,665 илјади денари (2019: 42,488 илјади денари).

8 Финансиски инструменти по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Групата признаени на датумот на известувањето можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	2020	2019
Средства		
Фин. Средства расположливи за продажба		
Вложувања во акции	812	855
	812	855
Кредити и побарувања		
Финансиски побарувања	536	2,419
Побарувања од купувачи, нето	161,108	167,829
Парични средства и еквиваленти	16,944	6,131
	178,588	176,379
	179,400	177,234
Обврски		
Останати фин. Обврски по ам. Наб. Вред.		
Позајмици	103,682	96,234
Обврски кон добавувачи	41,349	49,303
	145,031	145,537

9 Вложувања

9.1 Вложувања во придружени друштва

Вложувањата во придружените друштва се состојат од удели во капиталот на некотирани домашни и странски правни субјекти.

	%	Дејност	Земја на основање	2020	2019
Л.А. Хемија дооел, Скопје	40.36	Трговија	РМ	9,876	9,728
Адинг Схими Парс	40.00	Трговија	Иран	18,440	18,440
Адинг Хелас АБЕЕ Тесалоники	40.00	П/во и трг. Со град.мат.	Грција	1,478	1,478
				29,794	29,646

Промените во сметката на вложувањата во придружените друштва во текот на 2020 и 2019 година е како што следи:

	2020	2019
На 1 јануари	29,646	29,456
Учество во добивка	148	190
На 31 декември	29,794	29,646

9.2 Финансиски средства расположливи за продажба

Со состојба на 31 декември 2020 финансиските средства расположливи за продажба се состојат од вложувања во хартии од вредност - акции кај домашни финансиски институции кои котираат на Македонската Берза за хартии од вредност во износ од 812 илјади денари (2019: 855 илјади денари).

Движењето на сметката на вложувањата е како што следи:

	2020	2019
На 01 јануари	855	851
Ефект од вреднување (Белешка 15)	(43)	4
На 31 декември	812	855

10 Финансиски побарувања

	2020	2019
Краткорочни позајмици без камата		
Странски друштва	215	1,844
Домашни друштва	321	575
	536	2,419

Во текот на 2020 година, Групата изврши директен отпис на целосно ненаплатливи побарувања по дадени позајмици, на товар на тековните расходи, во износ од 1,845 илјади денари (Белешка 22).

11 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2020	2019
Купувачи		
Во земјата	101,940	105,754
Во странство	61,241	64,385
Побарувања од придружени друштва	2,390	2,153
	165,571	172,292
Намалено за: резервирање поради обезвреднување	(4,463)	(4,463)
	161,108	167,829
Останати побарувања		
Побарувања од вработените	3,476	3,499
Останати претплати	302	262
Претплати по даноци, акцизи и други давачки кон државата	-	270
Пресметани трошоци	-	2,005
	3,778	6,036
Намалено за: резервирање поради обезвреднување	-	-
	3,778	6,036
	164,886	173,865

Дел од побарувањата за вработени во текот на 2020 година, во износ од 189 илјади денари (2019: 1,112 илјади денари), се компензирани со обврски кон добавувачи и обврски за дивиденди.

Салдото на побарувањата од купувачите на 31 декември 2020 година може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	50,395	110,713	4,463	165,571
Исправка на вредност	-	-	(4,463)	(4,463)
Нето евидентирана вредност	50,395	110,713	-	161,108

Анализата на старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачи со состојба на 31 декември 2020 година е како што следи:

	Домашни	Странски	Вкупно
Од 1 – 3 месеци	17,520	8,539	26,059
Од 3 – 6 месеци	5,129	1,342	6,471
Од 6 – 12 месеци	4,479	7,764	12,243
Над 1 година	41,747	24,193	65,940
	68,875	41,838	110,713

Адинг АД, Скопје и подружници
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2020
(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Салдото на побарувањата од купувачите на 31 декември 2019 година може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	45,728	122,101	4,463	172,292
Исправка на вредност	-	-	(4,463)	(4,463)
Нето евидентирана вредност	45,728	122,101	-	167,829

Анализата на старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачи со состојба на 31 декември 2019 година е како што следи:

	Домашни	Странски	Вкупно
Од 1 – 3 месеци	20,342	4,610	24,952
Од 3 – 6 месеци	3,739	3,618	7,357
Од 6 – 12 месеци	4,726	1,915	6,641
Над 1 година	46,708	36,443	83,151
	75,515	46,586	122,101

Промените во сметката на резервирање поради обезвреднување за разгледуваниот период е како што следи:

	2020	2019
На 1 јануари	4,463	4,463
Резервирање поради обезвреднување	-	-
На 31 декември	4,463	4,463

Во текот на 2020 година Групата изврши непосреден отпис на побарувањата поради нивната целосна ненаплатливост, на товар на добивката за тековната година, во износ од 17,944 илјади денари (2019: 9,487 илјади денари) (види Белешка 22).

12 Залихи

	2020	2019
Суровини и други материјали	88,936	39,682
Трговски стоки	15,010	18,476
Готови производи	12,203	14,342
	116,149	72,500

13 Парични средства и еквиваленти

	2020	2019
Денарски и девизни сметки кај домашни банки	16,811	6,003
Готовина во благајна	133	128
	16,944	6,131

14 Нетековни средства наменети за продажба

Средствата наменети за продажба, кои на 31 декември 2020 година изнесуваат 1,763 илјади денари (2019: 1,763 илјади денари), се состојат од станбен и деловен простор стекнат по пат на компензација (размена) на побарувањата кои произлегуваат од редовните деловни активности на Групата со своите деловни комитенти.

15 Капитал

Акционерски капитал на Матичното Друштво – Адинг АД

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, регистрираниот акционерски капитал на Матичното Друштво изнесува 3,857,636 Евра, чија денарска противвредност, на датумот на основање изнесува 212,898 илјади денари. Истата е поделена на 386,400 обични и во целост платени акции со номинална вредност по акција од 9.983 Евра. Имателите на обичните акции имаат право на глас во Собранието на Матичното Друштво, право на исплата на дел од добивката и право на исплата на дел од остатокот од ликвидационата односно стечајната маса на Матичното Друштво.

Согласно акционерската книга на Матичното Друштво, на 31 декември 2020 и 2019 нема ограничувања на правата засновани на закон и/или Одлука на надлежен орган во однос на тргување со истите.

Структурата на акционерскиот капитал на Матичното Друштво и Групата на датумите на известување е како што следи:

Матично Друштво

	31 декември 2020	31 декември 2019
Зоран Петровски	8.45%	8.45%
Љупчо Атанасовски	5.03%	5.03%
Благој Дончев	7.34%	7.34%
Биро Проект дооел, Скопје, РМ (100 % подружница на Матичното Друштво – Адинг	5.45%	5.45%
Останати	73.74%	73.74%
	100%	100%

Група

	31 декември 2020	31 декември 2019
Зоран Петровски	8.45%	8.45%
Љупчо Атанасовски	5.03%	5.03%
Благој Дончев	7.34%	7.34%
Останати	79.19%	79.19%
	100%	100%

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, учеството на Биро Проект дооел – 100 % подружница на Матичното Друштво – Адинг АД, во акционерскиот капитал на Групата е елиминирано во износ од 9,516 илјади денари.

Прегледот на движењето на издадените акции на Групата во текот на 2020 и 2019 година е како што следи:

	Број на акции			Износ (000 МКД)		
	Во оптек	Сопствени	Вкупно регистрирани	Во оптек	Сопствени	Вкупно регистрирани
01 јануари 2019	352,023	34,377	386,400	193,958	18,940	212,898
Откуп на сопствени акции	(4,263)	4,263	-	(2,349)	2,349	-
31 декември 2019	347,760	38,640	386,400	191,609	21,289	212,898
01 јануари 2020	347,760	38,640	386,400	191,609	21,289	212,898
Откуп на сопствени акции	(2,000)	2,000	-	(1,102)	1,102	-
31 декември 2020	345,760	40,640	386,400	190,507	22,391	212,898

Со состојба на 31 декември 2020 година, номиналниот износ на стекнатите сопствени акции е 10.52% од акционерскиот капитал (31 декември 2019: 10%). Согласно законската регулатива, сопствените акции кои надминуваат 10%, треба да се отуѓат во рок од една година од нивното стекнување на 05 август 2020 година. Матичното Друштво на Собранието на акционери одржано на 25 јуни 2020 година, донесе Одлука за отуѓување на сопствени акции.

Адинг АД, Скопје и подружници
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2020
(Сите износи се изразени во илјади денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Капитал (продолжува)

Резерви

	Задол. резерви	Ревало. резерви	Инвест. резерви	Преведување на странско работење	Вкупно
01 јануари 2019	47,217	637	7,408	(4,839)	50,423
Распоред на нераспоредена добивка	26	-	-	-	26
Вреднување по објективна вредност (Бел.9.2)	-	4	-	-	4
Преведување на странско работење	-	-	-	5,167	5,167
31 декември 2019	47,243	641	7,408	328	55,620
01 јануари 2020	47,243	641	7,408	328	55,620
Распоред на нераспоредена добивка	27	-	-	-	27
Средување на објективна вредност (Бел.9.2)	-	(43)	-	-	(43)
Преведување на странско работење	-	-	-	807	807
31 декември 2020	47,270	598	7,408	1,135	56,411

Распределба на нераспределени добивки

Во текот на 2020 година согласно Одлука на Собранието на Акционерите од 25 јуни 2020 година, Матичното Друштво распредели дел од својата нераспределена добивка за дивиденди, награди и стимули на членовите на Управен одбор во вкупен износ од 10,683 илјади денари (2019: 10,823 илјади денари).

Корекции утврдени од претходни години

Во текот на 2020 и 2019, Групата изврши корекција / намалување на салдото на нераспределената добивка врз основа на идентификувани грешки од минати периоди поврзани со погрешно евидентиран данок на добивка во износ од 131 илјади денари (2019: признаената депрецијација и амортизација на недвижности, постројки и опрема, вложувањата во недвижности и нематеријални средства во вкупен износ од 3,184 илјади денари и отпис на обврски кон вработени во износ од 263 илјади денари).

16 Позајмици

	2020	2019
<i>Долгорочни кредити со камата од домашни банки:</i>		
Обезбедени со хипотека врз дел од недвижниот имот на Групата; променлива каматна стапка од 1.6 – 5.5% годишно	64,815	63,542
<i>Долгорочни кредити со камата од странски банки:</i>		
Обезбедени со хипотека врз дел од недвижниот имот на Групата; променлива каматна стапка од 1.6 – 5.5% годишно	9,123	6,979
	73,938	70,521
Намалено за тековна доспеаност	(36,697)	(32,564)
Долгорочен дел на долгорочните позајмици	37,241	37,957
Краткорочни кредити со камата од домашни банки	29,744	25,321
Кредитни картички	-	392
Тековна доспеаност на долгорочни позајмици	36,697	32,564
Тековна доспеаност на долгорочни позајмици и краткорочни позајмици	66,441	58,277
Вкупно позајмици	103,682	96,234

Позајмици (продолжува)

Планот за отплата на долгорочните позајмици е обелоденет во Белешката 3.4. Прегледот на хипотеците е обелоденет во Белешката 27.

Во текот на 2020 година, согласно Уредбата со законска сила за начинот на промената на договорните услови на кредитните изложености кај банките и штедилниците (Службен весник на Република Северна Македонија бр.80 од 27.03.2020 година), со цел ублажување на последиците од пандемијата на COVID-19, Матичното Друштво искористи грејс период за отплата на 6 (шест) месечни главници во периодот април – септември 2020 за позајмиците во една домашна финансиска институција. Крајниот рок на отплата на кредитот се продолжува за 6 (шест) месеци.

17 Обврски спрема добавувачи и останати обврски

	2020	2019
Добавувачи		
Во земјата	29,583	19,834
Во странство	10,216	27,282
Придружени друштва	1,550	2,187
	41,349	49,303
Останати обврски		
Обврски по дивиденди и награди	13,194	14,637
Обврски за неисплатени плати	4,071	3,919
Обврски по даноци и придонеси	1,745	1,567
Аванси	1,137	2,490
Пресметани трошоци	57	73
Останати обврски	121	537
	20,325	23,223
	61,674	72,526

18 Приходи од продажба

	2020	2019
Готови производи	451,542	345,933
Приходи од градежни услуги	37,953	63,531
Услуги и останати приходи од продажба	8,565	2,013
Трговски стоки	4,256	7,123
	502,316	418,600
Од кои:		
Приходи од продажба на домашен пазар	311,996	285,283
Приходи од продажба на странски пазари	188,858	131,834
Приходи од продажба на придружени друштва на домашен пазар	1,462	1,483
	502,316	418,600

19 Останати деловни приходи

	2020	2019
Приходи од наемнини (Белешка 7)	3,383	3,556
Наплата на целосно резервирани побарувања	1,159	204
Приходи од продажба на опрема (Белешка 5)	697	389
Отпис на обврски и вишоци по попис	-	398
Приходи од продажба на недвижности за изнајмување (Белешка 7)	-	3,114
Останати приходи	2,686	3,839
	7,925	11,500

20 Материјали, услуги и набавна вредност на продадени стоки

	2020	2019
Материјали	186,740	157,405
Услуги од надворешни субјекти	37,836	47,203
Набавна вредност на продадени стоки	62,534	42,580
	287,110	247,188

21 Трошоци за користи за вработените

	2020	2019
Нето плати и надоместоци на плати	52,812	51,649
Персонален данок и придонеси од плати	21,844	20,753
Останати трошоци (отпремнини, јубилејни награди и сл.)	5,235	-
	79,891	72,402

22 Останати деловни трошоци

	2020	2019
Отпис поради обезвреднување на побарувања од купувачи (Белешка 11)	17,944	9,487
Правни, консултантски и др.интелектуални услуги	10,663	5,811
Промоција, пропаганда и реклама	6,879	11,489
Награди на членовите на УО и НО	3,473	3,747
Премии за осигурување	3,139	2,885
Отпис поради обезвреднување на побарувања по дадени позајмици (Белешка 10)	1,845	-
Банкарски услуги и членарини	1,173	1,168
Даноци и придонеси независни од резултатот	837	1,213
Дневници за службени патувања	815	-
Надоместоци за службени патувања	376	6,914
Кусоци	248	955
Неотпишана вредност на отуѓени и расход. недвижности, постројки и опрема (Белешка 5)	183	-
Пенали и прекршочни парични казни	4	-
Неотпишана вредност на продадени вложувања во недвижности (Белешка 7)	-	2,517
Отпис на побарувања од вработени (Бел.7)	-	1,030
Останати трошоци	771	8,139
	48,350	55,355

23 Финансиски приходи и расходи

	2020	2019
Приходи		
Камати	76	195
Позитивни курсни разлики	397	496
	473	691
Расходи		
Камати	(3,888)	(4,418)
Негативни курсни разлики	(201)	(559)
	(4,089)	(4,977)
Нето финансиски (расходи)	(3,616)	(4,286)

24 Данок на добивка

Усогласувањето на данокот на добивка според консолидираниот извештај за сеопфатна добивка е како што следи:

	2020	2019
Добивка пред оданочување	72,017	42,365
Непризнаени расходи за даночни цели од тековната година	30,220	9,773
Даночен кредит за трошоци со одложено признавање	(37,077)	-
Даночна основа	65,160	52,138
Намалување на даночна основа	-	(8,000)
Даночна основа по намалување	65,160	44,138
Даночна стапка	10%	10%
Данок на добивка пред намалување	6,516	4,414
Намалување на данокот на добивка	56	-
Данок на добивка за годината	6,460	4,414
Ефективна даночна стапка	8,97%	10,42%

25 Заработувачка по акција

Заработувачка по акција (основна и разводнета) е пресметана по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции), со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	2020	2019
Заработувачка која припаѓа на имателите на обични акции на Групата	65,557	37,951
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	362,516	381,207
Основна заработувачка по акција (денари по акција)	181	99

26 Трансакции со поврзани субјекти

За потребите на овие консолидирани финансиски извештаи, поврзани субјекти, со кои Групата има трансакции во нормалниот тек од деловното работење, се придружените друштва.

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2020				
Придружени друштва				
Во земјата				
Л.А. Хемија доо, Скопје, РСМ	340	1,550	1,462	5,346
Во странство				
Адинг Хелас АБЕЕ Тесалоники	-	-	-	-
Адинг Схими Парс, Иран	2,050	-	-	-
Клучен раководен кадар	3,971	5,041	504	-
Краткорочни надомести за клучен раководен кадар	-	-	-	4,152
	6,361	6,591	1,966	9,498
2019				
Придружени друштва				
Во земјата				
Л.А. Хемија доо, Скопје, РСМ	103	2,187	1,483	5,869
Во странство				
Адинг Хелас АБЕЕ Тесалоники	-	-	-	-
Адинг Схими Парс, Иран	2,050	-	-	-
Клучен раководен кадар	3,462	6,275	507	-
Краткорочни надомести за клучен раководен кадар	-	-	-	5,169
	5,615	8,462	1,990	11,038

27 Неизвесни и превземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, не се покренати судски постапки против Групата. Не се антиципирани материјално значајни обврски кои би произлегле од потенцијални судски постапки бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби.

Неизвесни и превземени обврски (продолжува)

Хипотеки

Прегледот на дадените хипотеки со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година е како што следи:

Опис на недвижноста	Еур	2020 година 000 Мкд	Еур	2019 година 000 Мкд
Деловен центар на улица Кузман Шапкарев бр.5	850,000	52,263	850,000	52,263
Производни комплекси земјиште во Ѓорче Петров	2,395,750	147,304	2,395,750	147,304
Производен погон во Бугарија	61,355	3,772	61,355	3,772
Постројки и опрема во сопственост на Друштвото	156,000	5,952	156,000	5,952
	3,463,105	209,291	3,463,105	209,291

Гаранции

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Групата нема превземени обврски за издадени краткорочни гаранции.

Даночни обврски

Даночните книги и евиденцијата на Групата за 2020 година не се ревидирани од страна на даночните власти, поради што евидентираните даночни обврски во овие консолидирани финансиски извештаи не може да се сметаат за конечни.

Врз основа на измените во Законот за данок на добивка во 2019 година, со состојба на 31 декември 2020 година, Групата има обврска да изготви Извештај за трансферни цени согласно Правилникот за формата и содржината на Извештајот за трансферни цени, видовите методи за утврдување на цената на трансакцијата во согласност со принципот „дофат на рака“ и начинот на нивна примена („Службен весник на РСМ бр. 50/2019“) до 30 септември 2021 година. До датумот на овие посебни финансиски извештаи, Групата не изготви Извештај за трансферните цени.

Групата врши редовна проценка на потенцијалните обврски кои се очекува да произлезат од даночните инспекции од изминатите години. Раководството смета дека износите кои би можеле да се појават нема да имаат значаен ефект врз финансиските резултати и пресметаниот данок на добивка

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во консолидираните финансиски извештаи.

Финансиски договорни обврски

Согласно Договорот за рамковен кредит број 02-100-4016/1 склучен на 16 декември 2014 година, помеѓу Комерцијална Банка АД Скопје и Матичното Друштво, Матичното Друштво е обврзано за времетраење на кредитот без претходна согласност на банката, да не објавува и врши исплати на дивиденди доколку кредитот што се одобрува претставува над 10% од капиталот на Матичното Друштво.

Неизвесни и превземени обврски (продолжува)
Финансиски договорни обврски (продолжува)

Со состојба на 31 декември 2020 одобриениот кредит во износ од 27,215 илјади денари (2019: 27,215 илјади денари) претставува 6.63% (2019: 7.64%) во однос на капиталот на Групата. Со претходна согласност на Банката, Матичното Друштво има објавено дивиденди, награди и стимули на Раководството во износ од 10,683 илјади денари (2019: 10,823 илјади денари) што претставува 2.99% (2019: 3.10 %) од вредноста на капиталот на 31 декември 2020 година на Матичното Друштво.

Понатаму, согласно Договорот за кредит број 02-462-3207460.3 склучен на 22 октомври 2014 година на износ од 10,000 илјади денари, Договорот за кредит број 02-462-320715.4 склучен на 16 мај 2014 година на износ од 12,000 илјади денари, Договорот за кредит број 02-462-3210965.2 склучен на 31 мај 2019 година на износ од 10,000 илјади денари и Договорот за кредит број 02-462-3211091.0 склучен на 25 јули 2019 година на износ од 12,000 илјади денари помеѓу Комерцијална Банка АД Скопје и Матичното Друштво, Матичното Друштво е обврзано за времетраење на кредитот, да одржува финансиски коефициенти, како што следи:

- а. Коефициент (вкупен долг во однос на капитал) - максимум од 2:1;
- б. Степен на сервисирање на долгот – минимум 1;

Следната табела ги прикажува остварените коефициенти согласно одредбите од претходно споменатиот договор.

Коефициент	2020	2019
а. Коефициент на долг (вкупен долг во однос на капитал)	0.26	0.26
б. Степен на сервисирање на долгот	0.40	0.37

Со свој допис од 19 март 2021 година, Банката ја изрази својата согласност / одобрување во врска со остварениот коефициент на сервисирање на долгот.

28 Известување по оперативни сегменти

На 31 декември 2020 и 2019 година, Групата е еден деловен сегмент односно производство и пласман на адитиви и материјали за градежна индустрија. Продажбите ги остварува на домашен и странски пазар како што следи:

	2020	2019
Република Северна Македонија	320,561	286,766
Европска унија	74,246	47,258
Останати	107,509	84,576
	502,316	418,600

29 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2020 година-датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие консолидирани финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на посебните финансиски извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие консолидирани финансиски извештаи.

Прилози

Прилог 1 – Консолидирана годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето на Групата со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020

